

24515 Preventie en bestrijding van stille armoede en sociale uitsluiting  
Nr. 845 Brief van de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid  
Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal  
Den Haag, 2 september 2026

Met deze brief kom ik tegemoet aan mijn toezegging u te informeren over de voortgang van het integraal schuldenoverzicht. In deze brief kunt u de uitkomsten en inzichten van de verkenning naar een digitaal schuldenoverzicht lezen. Ook beschrijft de brief samenhangende recente ontwikkelingen en welke stappen we gaan zetten om tot een gerichte invulling te komen aan het bieden van inzicht in schulden aan inwoners met problematische schulden.

### **Aanleiding**

Een betalingsachterstand kan je zomaar overkomen. Misschien heb je per ongeluk een betaalmoment gemist of kom je aan het einde van de maand niet rond, waardoor een rekening pas de volgende maand kan worden voldaan. Als de betalingsachterstand langer duurt en er aanmaningskosten in rekening worden gebracht, neemt de complexiteit toe en is het lastiger om overzicht te houden. Zeker als er meerdere schuldeisers zijn. Bovenop de oorspronkelijke betalingsachterstand komen incassokosten en in sommige gevallen wordt er rente gerekend. Het aantal partijen en communicatiekanalen neemt verder toe wanneer de vordering wordt overgedragen aan incassobureaus of gerechtsdeurwaarders.

Toenemende schulden leiden tot stress. Terwijl de complexiteit toeneemt, neemt door stress het vermogen om overzicht te houden en informatie te ordenen af.<sup>1</sup> Het risico is dat er meer betalingsverplichtingen worden gemist of nieuwe schulden worden aangegaan om bestaande schulden te kunnen aflossen.

Bij (dreigende) problematische schulden zou beter inzicht in schulden net de benodigde ondersteuning kunnen bieden om weer grip te krijgen op de financiële situatie. Zo wordt duidelijk wat betaald en afgelost moet worden. Inzicht is ook nodig om op een duurzame manier schulden af te lossen. Op basis van inzicht is het mogelijk om haalbare afspraken te maken met schuldeisers, al dan niet met behulp van een professional, om te komen tot een (gecoördineerde) betalingsregeling.<sup>2</sup>

---

<sup>1</sup> Zie onder meer: Jungmann en Wesdorp (2017) Mobility Mentoring en Van der Laan et al (2017) Een gedragsgerichte benadering van armoede: van beleid naar uitvoering.

<sup>2</sup> Voor ondersteuning van een professionele partij bij de coördinatie bij afbetaling van meerdere minnelijke vorderingen werkt het kabinet aan het collectief afbetalingsplan. Zie

Dit vraagt wel om een redelijke mate van zelfredzaamheid. Aangezien problematische schulden kunnen leiden tot stress, is de zelfredzaamheid bij mensen met problematische schulden niet altijd aanwezig. Mensen die meer hulp nodig hebben, kunnen ondersteuning vanuit de eigen omgeving, (in)formele schuldhulpverlening of andere hulpverleners inschakelen. Sneller en vollediger inzicht voor hulpverleners en professionals zorgt daarbij dat zij minder tijd kwijt zijn aan het in kaart brengen van iemands schuldenpositie. Bij dwanginvordering helpt inzicht in de financiële positie om invordering op elkaar af te stemmen en te borgen dat iemand genoeg geld overhoudt om van te kunnen leven.

## Recente ontwikkelingen

Verschillende initiatieven worden met steun van het kabinet verder ontwikkeld om inzicht in schulden te verbeteren:

- **MijnBetaaloverzicht:** Toekomstig overzicht voor mensen van hun financiële verplichtingen bij acht Rijksoverheidsorganisaties;
- **Schuldenwijzer:** Overzicht voor mensen van hun al hun lopende beslagen bij gerechtsdeurwaarders;
- **Schuldenknooppunt:** berichtenverkeer tussen schuldhulpverlener en aangesloten schuldeisers die ervoor zorgt dat schuldhulpverlener eerder inzicht heeft in openstaande vorderingen;
- Portaal als onderdeel van **Wetsvoorstel Bescherming inkomen bij beslagleggingen (Bib):** Het portaal voor mensen en de schuldhulpverlening heeft tot doel om een overzicht te bieden over alle beslagen en verrekeningen voor de schuldenaar.

Al geruime tijd werkt het CJIB aan MijnBetaaloverzicht waarin mensen in één overzicht hun actuele financiële verplichtingen aan overheidsorganisaties kunnen inzien. Daar sluiten acht Rijksoverheidsorganisaties op aan. Verkend wordt of dit overzicht in de toekomst kan worden uitgebreid met decentrale overheden.<sup>3</sup>

Het overzicht van lopende beslagen bij gerechtsdeurwaarders via Schuldenwijzer is voor mensen zelf al beschikbaar, en wordt nu ook gekoppeld aan de systemen van de schuldhulpverlening. Schuldenwijzer wordt ook uitgebreid met schulden die aan de gerechtsdeurwaarder zijn overgedragen in de fase vóór beslaglegging (zgn. gerechtelijke schulden). Voor overzicht van lopende kredieten kan sinds geruime tijd het portaal van het Bureau Krediet Registratie (BKR) worden geraadpleegd.

Voor betere communicatie tussen schuldhulpverlening en schuldeisers, is het Schuldenknooppunt uitgebreid en vanaf 1 januari 2026 in publiek beheer genomen door Bureau InformatieDiensten Nederland (BIDN). Deze overgang

---

hierover de Kamerbrief aanpak civiele invordering van 11 juni 2026. Kamerstukken II 2025/26, 24 515, nr. 822

<sup>3</sup> Mede naar aanleiding van de motie Kat en Kathmann; Kamerstukken II 2023/24 36 410 XV, nr. 42.

vormt een belangrijke stap voor de doorontwikkeling van het Schuldenknooppunt naar snellere en adequatere communicatie tussen partijen in de schuldenketen. De bestaande functionaliteiten van het Schuldenknooppunt worden uitgebreid met diensten rondom de vroegsignalering van schulden en voor realisatie van een landelijke digitale knop voor aanmelding bij de schuldhulpverlening en pauzering van invordering.

Eind dit jaar ontvangt uw Kamer het *Wetsvoorstel bescherming inkomen bij beslagleggingen*<sup>4</sup> voor betere borging van de beslagvrije voet en het voorkomen van onnodige juridische kosten doordat publieke en private beslagleggende en verrekenende partijen onderling gegevens gaan uitwisselen.

Onderdeel van het wetsvoorstel is een grondslag om inzage in alle publieke en private beslagen en verrekeningen mogelijk te maken voor mensen met schulden en hun schuldhulpverleners.

Daarnaast zijn er talloze particuliere initiatieven - zoals nieuwe functies in bankenapps, apps die gemiste betalingen inzichtelijk maken en apps om incassobrieven slim te scannen en te ordenen - die mensen sneller grip op hun financiële situatie en schulden bieden. Deze maken bijvoorbeeld gebruik van nieuwe Europese richtlijnen (zoals PSD2 en PSD3) en nieuwe technologische ontwikkelingen om mensen te helpen met financieel inzicht.

De afgelopen periode hebben we gesprekken gevoerd met bovengenoemde en vele andere initiatieven om te bezien op welke manier de verbetering van inzicht in schulden kan worden versneld.

### **Voortschrijdende inzichten verkenning**

Alle bovenstaande initiatieven komen voort uit de gedachte die ook in het Interdepartementaal beleidsonderzoek Problematische schulden (hierna: IBO problematische schulden) prominent is benoemd.<sup>5</sup> Namelijk dat het nog steeds veel van mensen vraagt om overzicht te krijgen in de verschillende vorderingen en het risico bestaat dat mensen het financiële overzicht verliezen.

Naar aanleiding van dit rapport is samen met betrokken partijen (waaronder inwoners, ervaringsdeskundigen, vertegenwoordigers van gemeenten, gerechtsdeurwaarders en schuldeisers) uitgebreid verkend wat de kansen en risico's zijn van één integraal schuldenoverzicht. Daaruit kwamen de volgende voortschrijdende inzichten naar voren.

---

<sup>4</sup> Voorheen het programma en *Wetsvoorstel stroomlijning keten voor derdenbeslag* (SKD)

<sup>5</sup> Kabinetsreactie zie Kamerstukken II 2024/25, 24 515, nr. 770

Uit die verkenning blijkt dat ontsluiting van alle schulden bij ca. 2,5 miljoen publieke en private schuldeisers<sup>6</sup> en ca. 18 miljoen particulieren (met bijvoorbeeld ook informele schulden) op dit moment een opgave is die niet alleen technisch en juridisch riskant is, maar mogelijk ook niet proportioneel en ondoelmatig. Voor de realisatie van één integraal schuldenoverzicht is niet alleen de hoeveelheid gegevens een uitdaging, maar ook het feit dat het hierbij veelal om schuldeisers gaat die op dit moment beperkt of niet zijn aangesloten op bestaande functionaliteiten in de schuldenketen. Iedere aansluiting van een schuldeiser vraagt derhalve een aanzienlijke investering in tijd, capaciteit en geld terwijl niet iedere aansluiting evenveel bijdraagt aan het verbeteren van inzicht.

Dit vraagt om scherpe keuzes bij de inzet van beschikbare middelen. Praktijkervaring vanuit de werking van MijnBetaaloverzicht leveren naar verwachting de komende jaren meer inzicht op in de werkelijke kosten van aansluiting en mogelijkheden om aansluitkosten te beperken. Het Schuldenknooppunt kan naar verwachting relevante inzichten opleveren over de bereidheid van (private) schuldeisers om te investeren in aansluiting bij dit initiatief.

De verkenning heeft duidelijk gemaakt dat de genoemde bestaande initiatieven in technisch en juridisch opzicht op dit moment van elkaar afwijken om eenvoudig aan elkaar te verbinden tot één overzicht. Dit komt onder andere omdat doel, doelgroep, functionaliteit en techniek van deze initiatieven uiteenlopen.

Hierdoor neemt de opgave om tot één integraal schuldenoverzicht te komen nog verder toe.

Het is denkbaar dat er op lange termijn een schuldenoverzicht gerealiseerd wordt, maar op basis van de opgedane inzichten en verkenning van het afgelopen jaar blijkt dat dit een lang en complex proces is. De inzichten uit deze verkenning leiden ertoe dat we ervoor kiezen het doel van beter inzicht in schulden meer vanuit het oplossen van knelpunten in te vullen.

De toegevoegde waarde om tot meer inzicht te komen blijft onverminderd groot. Het kabinet ziet die urgentie. Daarom hebben we samen met het veld in het afgelopen half jaar gezocht naar een andere, betere oplossing voor het probleem dat mensen inzicht in hun problematische schulden ontberen.

## **Inzicht in schulden**

We zetten de komende periode in op een vraaggestuurde & doelgroepgerichte benadering (inwoner, schuldhulpverlener en gerechtsdeurwaarder). Daarbij houden we het toewerken naar één digitaal schuldenoverzicht steeds in het oog. Dit doen we door initiatieven die al gebruikt worden door de doelgroep op basis van hun behoeften en gesignaleerde knelpunten (vraaggestuurd) verder uit te werken en waar mogelijk aan elkaar te koppelen. Daarnaast worden

---

<sup>6</sup> CBS dashboard economie (15-8-2025): In totaal zijn er in Nederland 2,4 miljoen bedrijven.

vernieuwende (private) initiatieven aangejaagd en waar nodig gekaderd om meer inzicht in schulden te geven.

### *Doorontwikkeling van bestaande publieke initiatieven*

Het uitgangspunt is om bestaande publieke initiatieven gericht door te ontwikkelen om zo te zorgen voor meer inzicht in schulden. Bij de doorontwikkeling gaat het onder andere om eerdergenoemde initiatieven: MijnBetaaloverzicht, Schuldenwijzer, Schuldenknooppunt en programma Bescherming inkomen bij beslagleggingen (Bib). Doorontwikkeling ziet op het uitbreiden van functionaliteiten en het uitbreiden van de ontsluiting van type schulden en schuldeisers. De genoemde initiatieven verschillen momenteel naar doelgroep en doel en bestaan nu nog los van elkaar. Onderdeel van het programma is om de lopende initiatieven waar mogelijk en wenselijk meer in samenhang te brengen.

### *Faciliteren en verbinden van private initiatieven*

Daarnaast willen we de innovatiekracht van private partijen op het terrein van gegevensuitwisseling benutten. Door technologische ontwikkelingen zijn er nieuwe toepassingen mogelijk - zoals nieuwe functies in bankenapps, apps die gemiste betalingen inzichtelijk maken en apps om incassobrieven slim te scannen en te ordenen - die mensen sneller grip op hun financiële situatie en schulden bieden.

Waar nodig kan de Rijksoverheid nieuwe initiatieven stimuleren en ondersteuning bieden. Het gaat hier in eerste instantie om ontwikkelingen door de markt, dus zal hiervoor een passend financieringsinstrument voor gevonden moeten worden.

Tegelijkertijd kan het ook wenselijk zijn deze initiatieven meer in te kaderen. Dit om ze specifiek toegankelijk te maken voor de beoogde doelgroep (mensen met problematische schulden) of juist de kwetsbare inwoner bij het gebruik te beschermen.

## **Vervolgstappen**

De komende tijd gaan we verder met het in kaart brengen van bestaande gebruikersonderzoeken onder mensen met schulden, schuldhulpverleners en gerechtsdeurwaarders. En we voeren aanvullende onderzoeken uit naar kennisleemtes in het verkrijgen van inzicht in schulden. Bij deze vraaggestuurde en doelgroepgerichte benadering vormen knelpunten en aangrijpingspunten voor beter inzicht in schulden voor mensen met (dreigende) problematische schulden, hun hulpverleners en de partijen in de dwanginvordering het startpunt. Daarbij ligt de focus eerst op (kleine) verbeteringen die onderbouwd een effectieve maatschappelijke bijdrage kunnen leveren en zich daarnaast optimaal verhouden tot de ingezette middelen. Veilige en betrouwbare uitwisseling van gegevens staat daarbij voorop. Er wordt niet meer informatie gedeeld dan nodig is.

Om hier invulling aan te geven werken we verder aan een ontwikkelagenda waaraan toekomstige ontwikkelingen ten aanzien van ontsluiting, inzage, bundeling en toegankelijkheid van schulden zullen worden getoetst. Hiervoor

brengen we in detail in kaart tegen welke drempels mensen met schulden en hulpverleners aanlopen. Door de drempels specifiek in beeld te brengen, kan er een beter oordeel geveld worden over de meest effectieve oplossingen die passen binnen de beschikbare middelen. Bij de uitwerking wordt onder meer de motie Straatman c.s. betrokken.<sup>7</sup> Uit de verkenning blijkt dat in de verschillende fases van de vordering en voor verschillende doelgroepen de informatiebehoefte anders is. Het verdient de voorkeur om een oplossing te zoeken die past bij deze behoefte. Dit doen we met ervaringsdeskundigen, wetenschappers en de uitvoeringspraktijk.

Op basis van de ontwikkelagenda zullen we meer regie voeren op (door)ontwikkeling van o.a. de hierboven genoemde bestaande initiatieven die bijdragen aan inzicht in schulden, door ontwikkelingen op elkaar af te stemmen en bestaande initiatieven uit te breiden. Zo nodig worden nieuwe ontwikkelingen aangejaagd. Via de voortgangsrapportage Armoede en schulden informeren we uw Kamer over de stand van zaken. Het streven is om de voortgangsrapportage eind van het jaar te verzenden.

### **Afsluitend**

Een betere aanpak van inzicht in schulden, maar ook de aanpak van problematische schulden in brede zin, hangt niet alleen af van informatievoorziening, maar ook van samenwerking tussen betrokken partijen. Dit is in een complex domein als schulden, waar publieke en private partijen in wisselende samenstelling opereren, van groot belang.

Juist een combinatie van deze informatievoorziening en samenwerking tussen partijen kan ervoor zorgen dat mensen met (dreigende) problematische schulden via beter inzicht in schulden net de benodigde ondersteuning kunnen bieden om weer grip te krijgen op de financiële situatie. We blijven inzetten op versterking van de samenwerking door afspraken te maken voor de hele schuldenketen. Hierbij staan het oplossen van gesignaleerde drempels, lopende initiatieven en ervaringsdeskundigheid centraal.

De minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,  
J.A. Vijlbrief

---

<sup>7</sup> Kamerstukken II 36 800 VI, nr. 104.